

- Kubinská A., Janovicová K. et Šoltés R. (2001): Aktualizovaný zoznam pečeňovníek, rožtekov a machov Slovenska. – Bryonora, Praha, 28: 4-
- Ochyra R. (1992): Czerwona lista mchów zagrożonych w Polsce. – In: Zarzycki K. et. al., eds., Lista roślin zagrożonych w Polsce, p. 79-85, Kraków.
- Saukel J. (1986): Rote Liste gefährdeter Lebermoose (Hepaticae) Österreichs. – In: Niklfeld H., ed., Rote Listen gefährdeter Pflanzen Österreichs, Grüne Reihe des Bundesministeriums für Gesundheit und Umweltschutz 5, p. 152-159, Wien.
- Szweykowski J. (1992): Czerwona lista wątrbowców zagrożonych w Polsce. – In: Zarzycki K. et. al., eds., Lista roślin zagrożonych w Polsce, p. 75-78, Kraków.
- Váňa J. (1993): Předběžný seznam ohrožených mechorostů České republiky. I. Játrovky (Hepatophyta) a hleviky (Anthocerotophyta). – Preslia, Praha, 65: 193-199.
- Váňa J. (1995): Předběžný seznam ohrožených mechorostů České republiky. II. Mechy (Bryophyta). – Preslia, Praha, 67: 173-180.
- Váňa J. (1997): Bryophytes of the Czech Republic – an annotated check-list of species (1). – Novit. Bot. Univ. Carol., Praha, 11: 39-89.
- Vězda A. et Liška J. (1999): Katalog lišejníků České republiky. – Institute of Botany, Academy of Sciences of the Czech Republic, 283 p., Průhonice.
- Vondráček M. (1990): Prodromus der Moose des Böhmerwaldes (Bryopsida) II. (Mniaceae-Hylocomiaceae). – Folia Mus. Rer. Natur. Bohem. Occid., Plzeň, Botanica, 32: 3-36.
- Vondráček M. (1994): Revize a rozšíření druhů rodu *Ulota* Brid. a *Zygodon* Hook. et Tayl. v České a Slovenské republice (Orthotrichaceae – Musci). – Sborn. Západočes. Muz., Plzeň, Přír., 89: 1-26.

MECHOROSTY ZAZNAMENANÉ BĚHEM JARNÍHO SETKÁNÍ BRYOLOGICKO-LICHENOLOGICKÉ SEKCE V NOVÉM MĚSTĚ NAD METUJÍ

Bryophytes recorded during the Spring Meeting of the Bryological and Lichenological Section Nové Město nad Metují (East Bohemia)

Jan Kučera¹, Blanka Buryová², Vítězslav Plášek³, Zdeněk Soldán⁴
a Magda Zmrhalová⁵

¹ Jihočeská univerzita, Biologická fakulta, Branišovská 31, CZ-370 05 České Budějovice, e-mail: kucera@ttx.bf.jcu.cz

² Botanický ústav AV ČR, CZ-252 43 Průhonice

³ Slezské zemské muzeum Opava, Tyršova 1, CZ-746 46 Opava a Ostravská Univerzita, Přírodovědecká fakulta, 30. dubna 22, CZ-701 03 Ostrava

⁴ Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Benátská 2, CZ-128 01 Praha 2

⁵ Okresní vlastivědné muzeum Šumperk, Hlavní tř. 22, CZ-787 31 Šumperk

Abstract: The list of bryophytes registered and collected during the Spring Meeting 2001 of the Bryological and Lichenological Section in Nové Město nad Metují, East Bohemia is presented. Altogether 159 species were identified, of which eleven remarkable and/or regionally interesting taxa are commented. Fifteen species are threatened according to the preliminary versions of Red Lists of the Czech mosses and liverworts.

Jarní setkání bryologicko-lichenologické sekce ČBS se konalo ve dnech 20.-22. dubna 2001 v Novém Městě nad Metují. Exkurze směřovaly do tří bryologicky atraktivních míst Krkonošského podhůří (Babiččino údolí u České Skalice) a Podorlické pahorkatiny (Pekelského údolí a údolí Olešenky u Nového Města nad Metují).

Babiččino údolí je geologicky tvořeno mírně bazickými křídovými sedimenty, zejména slinovci, fytogeograficky patří do okresu Podkrkonoší (podokres Červenokostecké podkrkonoší), obvodu Českomoravské mezofytikum (Skalický 1988). Hluboce zařiznuté Pekelské údolí (hloubka údolního zářezu až 200 m) a do něj ústící mělké údolí Olešenky je utvářeno především

metamorfovanými horninami – novoměstskými fylity a zelenými břidlicemi, které prostupují i žuly a žulové porfyry. Obě údolí patří k fytogeografickému okresu Orlické podhůří.

Historie bryologického průzkumu území nebyla excerpována, ale podle revízi položek některých skupin mechorostů zde sbíral přinejmenším Šmarda ve 40. letech (Pekelské údolí) a později Pilous (Babiččino údolí).

V následující tabulce je uveden přehled zaznamenaných a dokladovaných druhů ze všech exkurzí. (Pozn.: během návštěvy Babiččina údolí nebyl proveden úplný soupis zaznamenaných druhů)

Tab. 1. Přehled zaznamenaných a dokladovaných druhů

Legenda k tabulce:

Lokalita 1: Babiččino údolí mezi Českou Skalicí a Starým Bělídlem, 20.4. 2001

Lokalita 2: Pekelské údolí mezi Novým Městem nad Metují a osadou Peklo, 21.4. 2001

Lokalita 3: Údolí Olešenky (asi 2 km dlouhý úsek nad ústím potoka), 22.4. 2001

Not. – druh pouze zaznamenaný ve škrťácích seznamech, BB – herbář B. Buryové, JK – herbář J. Kučery,

OMOH – herbář Okresního muzea Orlických hor v Rychnově n.Kn., OP – herbář Slezského zemského muzea v Opavě, SUM – herbář Okresního muzea v Šumperku, ZS – herbář Z. Soldána.

Kategorie ohrožených druhů jsou uvedeny podle předběžných verzí Červených seznamů ohrožených mechorostů ČR (Váňa 1993, 1995): vyhynulý [Ex], kriticky ohrožený [E], ohrožený [V] a nedostatečně známé [K].

Druh	Lokalita 1	Lokalita 2	Lokalita 3
<i>Aneura pinguis</i> (L.) Dumort.			OMOH
<i>Barbilophozia barbata</i> (Schmidel ex Schreb.) Loeske		not.	
<i>Calypogeia integristipula</i> Steph.		OP, OMOH, SUM	
<i>Cephalozia divaricata</i> (Sm.) Schiffn.		ZS	JK, OMOH
<i>C. rubella</i> (Nees) Warnst. [V]			JK
<i>Cephalozia bicuspidata</i> (L.) Dumort.		OMOH	OMOH
<i>Chiloscyphus polyanthos</i> (L.) Corda		ZS	OMOH, SUM
<i>Conocephalum conicum</i> (L.) Underw.		BB, OMOH	OMOH
<i>Diplophyllum albicans</i> (L.) Dumort.		not.	
<i>Frullania dilatata</i> (L.) Dumort.		OMOH, SUM, ZS	not.
<i>Lejeunea cavifolia</i> (Ehrh.) Lindb.		ZS	OMOH
<i>Lepidozia reptans</i> (L.) Dumort.	not.	not.	OMOH
<i>Lophocolea bidentata</i> (L.) Dumort.	not.		OMOH, SUM
<i>L. heterophylla</i> (Schrad.) Dumort.	not.	OMOH	not.
<i>L. minor</i> Nees		OP, OMOH, SUM	
<i>Lophozia ventricosa</i> (Dicks.) Dumort.		not.	
<i>Marchantia polymorpha</i> L. subsp. <i>polymorpha</i>		not.	not.
<i>Metzgeria conjugata</i> Lindb.		OMOH, SUM, ZS	
<i>M. furcata</i> (L.) Dumort.		OP, ZS	OMOH
<i>Pellia epiphylla</i> (L.) Corda		ZS	
<i>Plagiochila asplenoides</i> (L. emend. Taylor) Dumort.			not.
<i>P. porelloides</i> (Torrey ex Nees) Lindenb.	not.	ZS	not.
<i>Porella cordaeana</i> (Huebener) Moore [V]			JK
<i>Ptilidium ciliare</i> (L.) Hampe		OMOH	
<i>P. pulcherrimum</i> (Weber) Vain.		not.	OMOH
<i>Radula complanata</i> (L.) Dumort.		OMOH, SUM	not.
<i>Scapania nemorea</i> (L.) Grolle		OMOH, ZS	not.
<i>S. undulata</i> (L.) Dumort.			not.
<i>Amblystegium fluviatile</i> (Hedw.) Schimp.			SUM
<i>A. serpens</i> (Hedw.) Schimp.		ZS	OMOH

Druh	Lokalita 1	Lokalita 2	Lokalita 3
<i>A. varium</i> (Hedw.) Lindb.			JK
<i>Amphidium mougeotii</i> (Bruch & Schimp.) Schimp.		OP, OMOH, SUM	
<i>Anomodon attenuatus</i> (Hedw.) Huebener	not.	not.	not.
<i>A. viticulosus</i> (Hedw.) Hook. & Taylor	not.	OMOH, SUM	
<i>Atrichum undulatum</i> (Hedw.) P. Beauv.	not.	not.	not.
<i>Aulacomnium androgynum</i> (Hedw.) Schwägr.		OP	
<i>Bartramia halleriana</i> Hedw.		OP, OMOH, SUM	
<i>B. ithyphylla</i> Brid.			BB, OMOH
<i>B. pomiformis</i> Hedw.		OP, OMOH, SUM	not.
<i>Brachythecium albicans</i> (Hedw.) Schimp.		not.	
<i>B. plumosum</i> (Hedw.) Schimp.		JK	OMOH, SUM
<i>B. populeum</i> (Hedw.) Schimp.	not.	not.	not.
<i>B. rivulare</i> Schimp.		not.	OMOH
<i>B. rutabulum</i> (Hedw.) Schimp.		not.	not.
<i>B. salebrosum</i> (F. Weber & D. Mohr) Schimp.	not.	not.	OMOH
<i>B. velutinum</i> (Hedw.) Schimp.	not.	OMOH, SUM	OMOH
<i>Bryoerthrophyllum recurvirostrum</i> (Hedw.) P.C. Chen	not.	JK	not.
<i>Bryum argenteum</i> Hedw.		not.	
<i>B. caespiticium</i> Hedw.			SUM
<i>B. capillare</i> Hedw.		not.	not.
<i>B. flaccidum</i> Brid.	not.	OMOH, SUM	not.
<i>Buxbaumia viridis</i> (DC.) Moug. & Nestl. [E]		ZS	
<i>Calliergonella cuspidata</i> (Hedw.) Loeske			not.
<i>Ceratodon purpureus</i> (Hedw.) Brid.	not.	not.	not.
<i>Cirriphyllum crassinervium</i> (Taylor) Loeske & Fleisch. [V]	JK, OP, OMOH, SUM	BB	
<i>C. piliferum</i> (Hedw.) Grout			OMOH
<i>Climacium dendroides</i> (Hedw.) F. Weber & D. Mohr	not.		OMOH
<i>Cratoneuron filicinum</i> (Hedw.) Spruce		OMOH, ZS	JK
<i>Cynodontium polycarpon</i> (Hedw.) Schimp.		OMOH, SUM	not.
<i>Dichodontium pellucidum</i> (Hedw.) Schimp.			OMOH
<i>Dicranella heteromalla</i> (Hedw.) Schimp.		OMOH	not.
<i>Dicranoweisia cirrata</i> (Hedw.) Lindb. ex Milde [V]	not.		
<i>Dicranum fulvum</i> Hook. (V)		BB, JK, OP, SUM	JK
<i>D. montanum</i> Hedw.	JK, OP, SUM	BB, JK, OP, OMOH, ZS	JK, OMOH
<i>D. scoparium</i> Hedw.	not.	OMOH	not.
<i>D. tauricum</i> Sap.		OP	
<i>Didymodon insulanus</i> (De Not.) M.O. Hill	OP	BB, JK, OP, OMOH, SUM	
<i>D. rigidulus</i> Hedw.		JK	SUM
<i>Distichium capillaceum</i> (Hedw.) Bruch & Schimp.		OP, ZS	
<i>Encalypta streptocarpa</i> Hedw.	not.	OMOH, ZS	
<i>Eurhynchium angustirete</i> (Broth.) T.J. Kop.		not.	OMOH
<i>E. hians</i> (Hedw.) Sande Lac.	not.	ZS	not.
<i>E. praelongum</i> (Hedw.) Schimp.		BB, ZS	not.
<i>E. cf. speciosum</i> (Brid.) Jur. [V]			BB, JK
<i>Fissidens bryoides</i> Hedw.		not.	
<i>F. taxifolius</i> Hedw.	not.		
<i>F. viridulus</i> (Sw.) Wahlenb. [V]	JK		

Druh	Lokalita 1	Lokalita 2	Lokalita 3
<i>F. dubius</i> P. Beauv.	not.	OP, OMOH, SUM, ZS	not.
<i>Fontinalis antipyretica</i> Hedw.		not.	not.
<i>Funaria hygrometrica</i> Hedw.	not.	not.	
<i>Grimmia hartmanii</i> Schimp.		not.	not.
<i>G. muehlenbeckii</i> Schimp.		ZS	JK
<i>G. pulvinata</i> (Hedw.) Sm.		not.	
<i>Gymnostomum aeruginosum</i> Sm.		ZS	
<i>Hedwigia ciliata</i> (Hedw.) P. Beauv.		ZS	OMOH
<i>Herzogiella seligeri</i> (Brid.) Z. Iwats.		OMOH, SUM	not.
<i>Heterocladium heteropterum</i> (Bruch ex Schwägr.) Schimp.		OP, SUM, ZS	not.
<i>Homalia trichomanoides</i> (Hedw.) Schimp.	OP	OMOH, SUM	OMOH, SUM
<i>Homalothecium sericeum</i> (Hedw.) Schimp.	not.	not.	OMOH, SUM
<i>Hygrohypnum ochraceum</i> (Turner ex Wilson) Loeske		not.	not.
<i>Hylocomium splendens</i> (Hedw.) Schimp.			not.
<i>Hypnum cupressiforme</i> Hedw.	not.	OMOH, ZS	not.
<i>H. lindbergii</i> Mitt.		OMOH	
<i>Isothecium alopecuroides</i> (Dubois) Isov.	not.	OMOH, SUM	OMOH, SUM
<i>Leskea polycarpa</i> Hedw.	not.		
<i>Leucobryum juniperoideum</i> (Brid.) Müll. Hal.		ZS	
<i>Mnium ambiguum</i> H. Müll. [Ex]			JK
<i>M. hornum</i> Hedw.		OMOH, SUM	not.
<i>M. stellare</i> Hedw.		ZS	not.
<i>Neckera complanata</i> (Hedw.) Huebener		OP, OMOH, ZS	OMOH, SUM
<i>N. crispa</i> Hedw.		OP, OMOH, SUM	
<i>Orthotrichum affine</i> Brid.		not.	
<i>O. anomalum</i> Hedw.		JK, SUM	
<i>O. diaphanum</i> Brid.		not.	
<i>O. pumilum</i> Sw.		ZS	
<i>O. striatum</i> Hedw.		ZS	
<i>Paraleucobryum longifolium</i> (Hedw.) Loeske		not.	JK
<i>Philonotis</i> sp. juv.			BB
<i>Plagiomnium affine</i> (Blandow) T.J. Kop.		not.	not.
<i>P. cuspidatum</i> (Hedw.) T.J. Kop.	not.	not.	not.
<i>P. medium</i> (Bruch & Schimp.) T.J. Kop. [V]			JK, OMOH, SUM
<i>P. undulatum</i> (Hedw.) T.J. Kop.		not.	BB, OMOH, SUM
<i>Plagiothecium cavifolium</i> (Brid.) Z. Iwats.	not.	not.	not.
<i>P. cf. ruthei</i> Limpr.		JK	
<i>P. curvifolium</i> Schlieph. ex Limpr.		OMOH	not.
<i>P. denticulatum</i> (Hedw.) Schimp.		OMOH, SUM	JK, OMOH
<i>P. laetum</i> Schimp.		not.	not.
<i>P. nemorale</i> (Mitt.) A. Jaeger			JK
<i>P. succulentum</i> (Wilson) Lindb.		ZS	not.
<i>Platygyrium repens</i> (Brid.) Schimp. [V]	not.	BB, OMOH, SUM, ZS	not.
<i>Platyhypnidium riparioides</i> (Hedw.) Dixon		ZS	JK, OMOH
<i>Pleurozium schreberi</i> (Brid.) Mitt.		not.	
<i>Pogonatum aloides</i> (Hedw.) P. Beauv.			JK, OMOH
<i>P. urnigerum</i> (Hedw.) P. Beauv.			not.
<i>Pohlia cruda</i> (Hedw.) Lindb.		OMOH, SUM	

Druh	Lokalita 1	Lokalita 2	Lokalita 3
<i>P. nutans</i> (Hedw.) Lindb.		not.	
<i>Polytrichastrum formosum</i> (Hedw.) G.L. Sm.	not.	ZS	not.
<i>P. pallidisetum</i> (Funck) G.L. Sm.			OMOH, SUM
<i>Polytrichum commune</i> Hedw.			not.
<i>P. juniperinum</i> Hedw.			not.
<i>P. piliferum</i> Hedw.		ZS	
<i>Pseudotaxiphyllum elegans</i> (Brid.) Z. Iwats.		OMOH	not.
<i>Pterigynandrum filiforme</i> Hedw.		OMOH, SUM, ZS	OMOH
<i>Pyloisiella polyantha</i> (Hedw.) Grout	not.	BB, OMOH, ZS	
<i>Racomitrium aciculare</i> (Hedw.) Brid.			not.
<i>Rhabdoweisia fugax</i> (Hedw.) Bruch & Schimp.		OMOH	
<i>Rhizomnium punctatum</i> (Hedw.) T.J. Kop.	not.	not.	not.
<i>Rhynchostegiella tenella</i> (Dicks.) Limpr. [E]	JK		
<i>Rhynchostegium murale</i> (Hedw.) Schimp.	OP	not.	not.
<i>Rhytidadelphus squarrosus</i> (Hedw.) Warnst.	not.	not.	not.
<i>Sanionia uncinata</i> (Hedw.) Loeske			OMOH
<i>Schistidium apocarpum</i> (Hedw.) Bruch & Schimp.		OP, ZS (na olši!)	
<i>S. crassipilum</i> H.H. Blom		JK, OP, SUM	
<i>S. dupretii</i> (Thér.) W.A. Weber [K]			not.
<i>S. rivulare</i> (Brid.) Podp. [V]		JK, OP, SUM	
<i>S. robustum</i> (Nees & Hornsch.) H.H. Blom		JK	
<i>Schistostega pennata</i> (Hedw.) F. Weber & D. Mohr		OP, OMOH, SUM	not.
<i>Syntrichia ruralis</i> (Hedw.) F. Weber & D. Mohr		not.	
<i>S. virescens</i> (De Not.) Ochyra [V]	OP, SUM		
<i>Taxiphyllum wisgrillii</i> (Garov.) Wijk & Marg.	JK		
<i>Tetraphis pellucida</i> Hedw.	not.	not.	OMOH
<i>Thamnobryum alopecurum</i> (Hedw.) Nieuwl. ex Gangulec		OP, OMOH, SUM, ZS	not.
<i>Thuidium tamariscinum</i> (Hedw.) Schimp.		OMOH, SUM, ZS	OMOH
<i>Tortella bambergi</i> (Schimp.) Broth.		OP, OMOH, SUM	
<i>T. tortuosa</i> (Hedw.) Limpr.		not.	
<i>Tortula muralis</i> Hedw.	not.	not.	not.
<i>T. subulata</i> Hedw.		not.	
<i>Trichostomum tenuirostre</i> (Hook. & Taylor) Lindb.		ZS	
<i>Ulota bruchii</i> Hornsch. ex Brid.			not.

Komentář k význačnějším druhům nalezeným během exkurzí

Pozn.: zeměpisná poloha zaměřená turistickým GPS přijímačem je uvedena v kilometrické síti souřadného systému S-1942, jak je natištěn v mapách edice Klubu českých turistů 1:50 000.

Porella cordaeana (Huebener) Moore

Nové Město nad Metují, Peklo – údolí Olešenky 920 m VSV hostince v osadě Peklo, asi 370 m n.m. (x = 3585.44, y = 5584.08), na silikátovém balvanu v říčce. Poměrně řídké, zejména v podhorských a horských oblastech se vyskytující druh (Duda 1979), hodnocený jako ohrožený v předběžném Červeném seznamu mechorostů ČR (Váňa 1993).

Buxbaumia viridis (DC.) Moug. & Nestl.

Pekelské údolí – pravý břeh Metuje asi 4 km JZ osady Peklo, asi 330 m n.m., na trouchnivějícím padlém kmeni ve stráni nad turistickou stezkou (nalezen pouze jediný sporogon). V předběžném Červeném seznamu mechorostů ČR (Váňa 1995) hodnocen jako kriticky ohrožený druh. V poslední době sbírán na několika lokalitách na Moravě (Hrubý Jeseník, Vsetínské vrchy, Slezské Beskydy); nález v Pekelském

údolí je však jediným recentním sběrem v Čechách – poslední sběr pochází z r. 1960 (u šumavské Lenory, leg. J. Šmarda, cf. Soldán 1992).

Dicranum fulvum Hook.

Pekelské údolí – u stezky na pravém břehu Metuje 0,77 km JJV osady Peklo, asi 320 m n.m. (x = 3584.79, y = 5583.10), na polostinném silikátovém balvanu u stezky; údolí Olešenky 150 m VSV hostince v osadě Peklo, asi 360 m n.m. (x = 3584.69, y = 5583.90), na borce na stíněné bázi jasanu. Roztroušeně se vyskytující druh na většině našeho území, zejména v údolí větších řek na silikátových balvanech a skalách v místech s vysokou vzdušnou vlhkostí (srov. Franklová 2000), hodnocený (podle aktuálních dat ne zcela oprávněně) jako ohrožený v předběžném Červeném seznamu mechorostů ČR (Váňa 1995).

Dicranum montanum Hedw.

Pekelské údolí, u stezky na pravém břehu Metuje, 1 km J osady Peklo, asi 320 m n.m. (x = 3584.64, y = 5582.82), na hnijícím dřevu. Pozoruhodný u tohoto jinak běžně se vyskytujícího druhu byl výskyt početných sporofytů na tomto místě – taxon je jinak téměř vždy sterilní.

Dicranum tauricum Sapiegin

Pekelské údolí, asi 2,5-3 km JZ osady Peklo, asi 340 m n.m., epifytický na *Alnus glutinosa*. Druh rostoucí převážně epifytický či epixylický. V posledních letech se evidentně šíří – především pomocí gem – ze Z Evropy směrem na východ. Ke konci r. 2000 bylo v ČR evidováno 52 známých lokalit s těžištěm výskytu v SZ, S a JZ Čechách.

Fissidens viridulus Sw.

Babičino údolí S České Skalice, u stezky 450 m VSV vrchu Vinice, 280 m n.m. (x = 3574.44, y = 5585.98), na V exponovaných, polostinných slínovcových skalách. Roztroušeně se vyskytující druh, hodnocený jako ohrožený v předběžném Červeném seznamu mechorostů ČR (Váňa 1995).

Mnium ambiguum H. Müll.

Údolí Olešenky 1,14 km V hostince v osadě Peklo (x = 3585.68, y = 584.01), můstek u soutoku s potokem Brodek, asi 370 m n.m., na maltě mezi kameny můstku. Druh s nedostatečně známým rozšířením, považovaný za vyhynulý v předběžném Červeném seznamu mechorostů ČR (Váňa 1995), teprve recentně opět ověřený v Krkonoších (Kučera et Buryová 2001).

Plagiomnium medium (Bruch & Schimp.) T.J. Kop.

Údolí Olešenky 300 m VSV hostince v osadě Peklo, asi 360 m n.m. (x = 584.84, y = 5583.93), v mokřině u cesty. Ve většině oblastí u nás velmi řídký roztroušený druh, hodnocený jako ohrožený v předběžném Červeném seznamu mechorostů ČR (Váňa 1995).

Rhynchostegiella tenella (Dicks.) Limpr.

Babičino údolí S České Skalice, u stezky 450 m VSV vrchu Vinice, 280 m n.m. (x = 3574.45, y = 5586.01), na V exponovaných, polostinných slínovcových skalách. Poměrně vzácně se vyskytující druh, s větším počtem nalezišť pouze na bazických podkladech v českém a moravském termofytiku, hodnocený (podle recentních dat opět nadhodnoceně) jako kriticky ohrožený v předběžném Červeném seznamu mechorostů ČR (Váňa 1995).

Schistidium rivulare (Brid.) Podp.

Pekelské údolí u stezky na pravém břehu Metuje, 480 m J osady Peklo, asi 330 m n.m. (x = 3584.62, y = 5583.37), na oplachovaném silikátovém kameni při břehu řeky. Roztroušeně se vyskytující druh, především v podhorských tocích, hodnocený jako ohrožený v předběžném Červeném seznamu mechorostů ČR (Váňa 1995).

Trichostomum tenuirostre (Hook. & Taylor) Lindb.

Pekelské údolí – na bázi svislé stěny balvanu u potoka v bočním pravobřežném údolíčku asi 4 km JZ osady Peklo, asi 350 m n.m. Roztroušený, ale ve většině oblastí spíše vzácný druh s nálezy téměř na

většine našeho území, jehož současné rozšíření je třeba sledovat. V Pekelském údolí byl nalezen již Šmardou v r. 1944 (herb. BRNM).

Shrnutí

Během jarních bryo-lichenologických dnů v dubnu 2001 byla poměrně detailně prozkoumána údolí Peklo mezi Novým Městem nad Metují a osadou Peklo a údolí Olešky v úseku asi 2 km nad ústím do Metuje. V tomto území bylo zaznamenáno celkem 152 druhů mechorostů (28 játrovek a 124 mechů), z nichž nejvýznačnější nálezy představují druhy *Mnium ambiguum* v údolí Olešky a *Buxbaumia viridis* v Pekelském údolí. V méně podrobně prozkoumaném úseku Babiččina údolí mezi Českou Skalicí a Starým Bělidem byl učiněn poměrně překvapivý nález teplomilného druhu *Rhynchostegiella tenella*. Bohatost bryoflorý Pekelského a Olešenského údolí potvrzuje biologickou hodnotu této přírodní rezervace.

Poznámky: Článek vznikl za podpory výzkumného záměru Botanického ústavu AV ČR AV0Z6005908 a výzkumného záměru EH MSM 113100004.

Literatura

- Duda J. et Vaňa J. (1979): Rozšíření játrovek v Československu - XXVI. – Čas. Slez. Muz., Opava, ser. A, 28: 121-126.
- Franklová H. (2000): Distribution of the species of *Dicranum* Hedw. (Musci, Dicranaceae) in the Czech Republic - VI. – Čas. Nár. Muz., ser. natur., 169: 53-56.
- Kučera J. et Buryová B. (2001) '1999': Bryofloristic survey of the summit region of the Eastern Krkonoše Mts. (Czech Republic). – Opera Corcontica, 36: 105-132.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – In: Hejný S. et Slavík B., eds., Květena České socialistické republiky 1, Academia, Praha, p. 103-121.
- Soldán Z. (1992): *Buxbaumia viridis* – a candidate of „Red Lists“ of bryophytes. – Bryonora, Praha, 9: 40-44.
- Vaňa J. (1993): Předběžný seznam ohrožených mechorostů České republiky I. Játrovky (Hepatophyta) a hlevíky (Anthocerotophyta). – Preslia, Praha, 65:193-199.
- Vaňa J. (1995): Předběžný seznam ohrožených mechorostů České republiky II. Mechy (Bryophyta). – Preslia, Praha, 67:173-180.

ZAJÍMAVÉ NÁLEZY

Callicladium haldanianum (Grev.) Crum – Česká rep., Hostýnské vrchy: vrch Čerňava u Rajnochovic, pralesní rezervace na východním svahu, tlející kmen, c. spor., ca 600 m n.m., 29.9.2001 leg. Z. Hradílek (herb. Z. Hradílek). – Nová lokalita vzácného mechu, známého v minulosti z Třeboňska, Šumavy, Jizerských hor, Krkonoš a z několika lokalit na severní Moravě objevených teprve v nedávné době (cf. Duda J., Čas. Slez. Muz. Opava, ser. A, 46: 129-133, 1997).

Plagiothecium undulatum (Hedw.) B.S.G. – Česká rep. (6767), Drahanská vrchovina: na cestě ve smrčině 1 km SZS obce Račice-Pistovice nad "Třemi rybníčky", ca 450 m n.m., 27. 7. 2001, leg. I. Novotný, BRNM. Nová lokalita druhu typického ve vlhčích a chladnějších oblastech. Nejbližší arela tohoto druhu se nachází v Jihlavských a Žďárských vrších (cf. Pospíšil 1976).

Sphagnum inundatum Russ. – Česká rep.: CHKO Litovelské Pomoraví: Nové Mlýny, mělká lesní tůňka v světlé doubravě, 2,2 km SSV obce, ca. 50 m jižně pojezdu lesní cesty železniční tratí, asi 49°44'55" s.š., 17°00'42" v.d., 250 m n.m., 24.5.2001, leg. et herb. J. Roleček, det. P. Hájková. Lokalita na jihovýchodním okraji areálu rozšíření druhu ve střední Evropě.